

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 3To/24/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618010470
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Gallová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5618010470.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline na verejnom zasadnutí konanom 16. mája 2019 v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Gallovej a sudcov JUDr. Vladimíra Sučika a Mgr. Miroslava Mazúcha, prejednal odvolanie prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 3T/102/2018 z 21.1.2019, a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 3T/102/2018 z 21.1.2019 vo výroku o treste odňatia slobody u obžalovaných P. T. a H. K..

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por.
obžalovaného P. T., nar. X.X.XXXX v R. V., trvale bytom W.
F. XXX/XX, R. V.,

o d s u d z u j e :

Podľa § 172 ods. 1, § 36 písm. l), n), § 38 ods. 3 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. za podmienok uvedených v § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienične o d k l a d á a u k l a d á nad správaním sa obžalovaného v skúšobnej dobe probačný dohľad.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. obžalovanému u s t a n o v u j e skúšobnú dobu vo výmere 2 (dva) roky.

Podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. g) Tr. zák. obžalovanému u k l a d á povinnosť spočívajúcu v príkaze podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom výchovnému programu.

Obžalovaného H. K., nar. XX.X.XXXX v R. V., trvale bytom
V. XXX/X, R. V.,

o d s u d z u j e :

Podľa § 172 ods. 1, § 36 písm. l), n), § 38 ods. 3 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. za podmienok uvedených v § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienične o d k l a d á a u k l a d á nad správaním sa obžalovaného v skúšobnej dobe probačný dohľad.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. obžalovanému u s t a n o v u j e skúšobnú dobu vo výmere 2 (dva) roky.

Podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. g) Tr. zák. obžalovanému u k l a d á povinnosť spočívajúcu v príkaze podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom výchovnému programu.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš boli obžalovaní P. T. a H. K. uznaní vinnými zo zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d) Tr. zák., spáchaný formou spolupáchatelstva podľa § 20 Tr. zák. na tom skutkovom základe, ako je uvedený vo výrokovvej časti rozsudku.

Za to bol obžalovanému P. T. podľa § 172 ods. 1, § 36 písm. j), l), n), § 38 ods. 2, 3, § 39 ods. 1 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. určil skúšobnú dobu vo výmere 2 roky.

Obžalovanému H. K. bol podľa § 172 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. j), l), n), § 38 ods. 2, 3, § 39 ods. 1 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. mu určil skúšobnú dobu vo výmere 2 roky. Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. obžalovanému uložil aj trest prepadnutia vecí digitálnej váhy zn. Diamond a digitálnej váhy zn. Zewling.

Proti výroku o treste odňatia slobody v neprospech oboch obžalovaných podal odvolanie prokurátor. V písomných dôvodoch podaného odvolania uviedol, že okresný súd pri ukladaní trestov odňatia slobody pochybil v dvoch smeroch. V prvom, že neboli splnené zákonné podmienky na mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. a v druhom, že nebol ani vecný dôvod z hľadiska účelu trestu ukladať trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby, vzhľadom k spôsobu spáchania trestného činu. Z rozsudku možno nepriamo vyvodiť, že súd pri ukladaní trestu odňatia slobody postupoval podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. z dôvodu, že u obidvoch obžalovaných boli súčasne prítomné tri poľahčujúce okolnosti. Prokurátor sa nestotožnil so záverom súdu, že v prípade kumulatívneho splnenia troch poľahčujúcich okolností boli automaticky dané podmienky pre ukladanie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby. Navyše sa domnieval, že súd nesprávne priznal obžalovaným ako poľahčujúcu okolnosť aj skutočnosť, že napomáhali pri objasňovaní trestnej činnosti. Obžalovaní sa priznali ku skutku, lebo boli prichytení pri jeho páchaní. Orgány činné v trestnom konaní neboli pri preukazovaní skutkového stavu závislé od činnosti obidvoch obžalovaných. Bez ohľadu na ich postoj by ich trestná činnosť bola preukázaná, lebo drogy boli zaistené. O napomáhaní orgánom činným v trestnom konaní by išlo vtedy, ak by obžalovaní uviedli také skutočnosti, ktoré by orgány činné v trestnom konaní nemali možnosť zistiť a preukázať. V tejto prejednávanej veci tomu tak nebolo. Za takéhoto stavu okresný súd mal správne u obidvoch obžalovaných priznať len dve poľahčujúce okolnosti. Potom by bola vylúčená možnosť postupu podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. Prokurátor ďalej uviedol, že v predmetnej veci ide o štandardný prípad, ktorý nijakým spôsobom nevybočoval z rámca drogovej trestnej činnosti. Uloženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby neobstojí ani z hľadiska posudzovania účelu trestu. Obžalovaní spáchali trestný čin zjavne koordinovane a plánovite, pričom na jeho spáchanie im stačil úplne nepodstatný podnet zo strany neznámej osoby, ktorá im drogy ponúkla. Išlo o veľmi ľahkovážnych páchatelov, u ktorých postačoval minimálny podnet na spáchanie drogovej trestnej činnosti. Vzhľadom k ich veku je nedostatočné preventívne pôsobenie na ich výchovu len trestom odňatia slobody bez uloženia probácie, ako aj ďalších obmedzení, predovšetkým zákazu užívať návykové látky a povinnosti podrobiť sa napríklad psychologickému výcviku. U takéhoto typu obžalovaných práve s prihliadnutím k ich veku bolo nutné vytvoriť mechanizmy, ktoré by na nich pôsobili dostatočne preventívne a odstrašujúco. Len samotné plynutie skúšobnej doby je nedostatočné a preto je potrebné pripojiť aj dohľad vykonávaný mediačným a probačným úradníkom. Takýto trest potom bude mať účinnejší výchovný a preventívny vplyv na oboch obžalovaných. Uložený trest odňatia slobody je nedostatočný aj z hľadiska proporcionality. Pri rozhodovaní o treste bolo potrebné všimnúť si množstvo zaistenej drogy, ktoré nebolo vôbec bežné. Išlo o 270 g marihuany, čo predstavovalo asi 1900 dávok. V prípade, ak by obžalovaní mali k dispozícii len 15 až 20 dávok bol by dôvod ukladať trest na dolnej hranici trestnej sadzby, nie však pod jej hranicou. Pri takomto vysokom množstve zaistenej drogy bolo preto nespravodlivé zaoberať sa možnosťou ukladania trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby. Vyznieva totiž otázka, čo mali obžalovaní v úmysle ďalej urobiť s drogou pri takomto množstve. Z

iných obdobných vecí je zjavné, že súdy nemajú problém hodnotiť konanie obžalovaných ako také, ktoré mohlo smerovať aj k predaju drog iným osobám. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti prokurátor navrhol, aby odvolací súd zrušil výrok o treste odňatia slobody u oboch obžalovaných a uložil im trest prísnejší, a to v zákonnej sadzbe aj s primeranými obmedzeniami.

Obžalovaní T. a K. prostredníctvom obhajcu v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu prokurátora uviedli, že rozsudok okresného súdu je vecne správny a bol vydaný na základe objektívne zisteného skutkového stavu. S rozhodnutím súdu pri ukladaní trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby v zmysle § 39 ods. 1 Tr. zák. sa stotožnili. Poukázali na svoje osobné pomery, keď doposiaľ boli netrestaní, sú bezúhonní, spoločenski, nekonfliktní a ochotní pomôcť. Obžalovaný T. podotkol, že je reprezentant Slovenskej republiky v horskej cyklistike a obžalovaný K., že je vysokoškolák. Ďalej poukázali na spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, prevahu pohľadujúcich okolností, pričom ich osoby aj okolnosti prípadu umožňovali uložiť trest odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby najmä preto, lebo z ich strany išlo iba o jednorázové zlyhanie a nemali predstavu o tom, čo kúpili. Obžalovaní navrhli odvolanie prokurátora ako nie dôvodné zamietnuť.

Krajský súd preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým prokurátor podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom mal na zreteli aj povinnosť prihliadať na všetky prípadné chyby, ktoré neboli odvolaním vytkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a zistil, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote, oprávnenou osobou a je dôvodné, sčasti aj z iných dôvodov, ako v ňom prokurátor uvádza.

Preskúmaním spisu krajský súd zistil, že v konaní, ktoré predchádzalo napadnutým výrokom rozsudku sa postupovalo podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku. Obžalovaní v prítomnosti svojho obhajcu na hlavnom pojednávaní vyhlásili, že nepopierajú spáchanie skutku uvedeného v obžalobe prokurátora. Na následne položené otázky podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h) Tr. por. odpovedali spôsobom áno. Súd po vyjadrení prokurátora a obhajcu prijal vyhlásenie obžalovaných a rozhodol, že dokazovanie v rozsahu v akom vyhlásili, že sú vinní zo skutku uvedeného v obžalobe nevykoná a vykoná dôkazy súvisiace iba s výrokom o treste.

Prvostupňový súd konanie obžalovaných kvalifikoval ako zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d) Tr. zák., spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák.

Na základe podaného odvolania prokurátora krajský súd preskúmal výrok o treste odňatia slobody u obidvoch obžalovaných. Po preskúmaní sa odvolací súd v podstate stotožnil s odvolacími námietkami prokurátora. Podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. možno páchatelovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom, ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprímerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania. Okolnosťami prípadu sú podľa zaužívanej súdnej praxe všetky skutočnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie povahy, charakteru a závažnosti trestného činu, vrátane možnosti nápravy páchatel'a. Mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody možno odôvodniť aj okolnosťami, ktoré sú znakom príslušnej skutkovej podstaty trestného činu, pokiaľ ich význam alebo intenzita, ktorou boli naplnené, výraznejšie vybočujú z obvyklých prípadov takýchto trestných činov, a preto odôvodňujú zhovievavejší prístup pri ukladaní trestu. Okolnosťami prípadu však môžu byť aj také okolnosti, ktoré nie sú nevyhnutnou súčasťou príslušnej skutkovej podstaty, pokiaľ sa v danej kvalite a kvantite pravidelne nevyskytujú. Pomery páchatel'a sa týkajú jeho osobnostného hodnotenia. Ide teda o okolnosti, ktoré charakterizujú osobu páchatel'a ako objekt trestu a tiež okolnosti, pre ktoré je rovnaký trest pre rôznych páchatel'ov rôzne citeľný. Ich význam pre mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody sa zhodnotí podobne ako význam okolností prípadu. Z hľadiska tohto ustanovenia sa vyžaduje, aby išlo o pomery takého charakteru, z ktorých je zjavné, že trest odňatia slobody uložený v rámci zákonnej trestnej sadzby by páchatel' pocítoval podstatne citeľnejšie ako iní páchatelia. V podstate sa hodnotia rodinné a osobné pomery, ktoré existujú až v čase rozhodovania o treste (napríklad majetkové pomery páchatel'a, jeho zdravotný stav a zdravotný stav jeho rodiny, starostlivosť o početnú rodinu, tehotenstvo páchatel'ky a pod.). Za pomery páchatel'a odôvodňujúce postup podľa tohto ustanovenia možno považovať viac

významných poľahčujúcich okolností pri nedostatku priťažujúcich okolností, vážnu chorobu páchatela, závislosť mnohopočetnej rodiny páchatela od jeho zárobku, stav zníženej príčetnosti páchatela, ak nie je možný iný zákonný postup, starostlivosť páchatela o väčší počet osôb na neho odkázaných. Okolnosti prípadu alebo pomery páchatela môžu odôvodniť aplikáciu § 39 Tr. zák. len za predpokladu, že použitie zákonom ustanovenej trestnej sadzby odňatia slobody by bolo pre páchatela neprimerane prísne a že účel trestu možno dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania.

Nadriadený súd k okolnostiam prípadu uvádza, že obžalovaní v zahraničí za 1.560,- Eur kúpili a následne prechovávali marihuanu tak, že ju uschovávali na rôznych miestach motorového vozidla v plastových, sklenených a kovových nádobách, pričom jej obsah zodpovedal až 1876 obvykle jednorázovým dávkam drogy. Z okolností prípadu teda vyplýva, že marihuana bola kúpená v zahraničí, bola dôsledne zabalená, ukrytá na rôznych miestach vozidla - pod sedačkami, v poličke, v odkladacom priestore. Z týchto dôvodov podľa nadriadeného súdu okolnosti prípadu neodôvodňujú mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody najmä preto, lebo z konania obžalovaných vyplýva, že konali premyslene, koordinovane a cieľavedomo.

Pokiaľ sa týka pomerov oboch obžalovaných je nutné uviesť, že ani ich osobné pomery neodôvodňujú uloženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom. Okresný súd obžalovaným nesprávne pripočítal aj poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zák., že pred spáchaním činu viedli riadny život. Takúto poľahčujúcu okolnosť možno obžalovanému priznať iba v prípade, ak obžalovaný dodržiaval právny poriadok a ďalšie základné normy občianskej spoločnosti, nenarušoval občianske spoluzitíe v bydlisku ani v zamestnaní, nedopúšťal sa trestných činov, priestupkov a iných deliktov. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že obžalovaný T. sa 25.2.2017 dopustil priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 47 zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, keď púšťajúc hlasnú hudbu rušil nočný pokoj, za čo bol potrestaný napomenutím. Dňa 11.4.2017 sa dopustil priestupku na úseku cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, keď nedal prednosť v jazde, za čo bol potrestaný blokovou pokutou 30,- Eur. Obžalovaný K. spáchal 26.6.2014 priestupok proti verejnému poriadku podľa § 48 zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, za čo mu bola uložená bloková pokuta 5,- Eur a 24.9.2016 a 17.6.2017 sa dopustil priestupkov na úseku cestnej premávky - nerešpektovanie dopravnej značky a prekročenie dovolenej rýchlosti, za ktoré bol potrestaný blokovými pokutami vo výške 10,- a 50,- Eur. Z týchto dôvodov nemožno konštatovať, že obžalovaní pred spáchaním činu viedli riadny život, lebo už pred jeho spáchaním sa dopúšťali priestupkov rôzneho charakteru.

Okresný súd však obžalovaným správne priznal poľahčujúcu okolnosť spočívajúcu v napomáhaní príslušným orgánom pri objasňovaní trestnej činnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zák., pretože obžalovaní na hlavnom pojednávaní podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. vyhlásili, že sú vinní zo skutku uvedeného v obžalobe a súd ich vyhlásenia prijal. Na základe takéhoto vyhlásenia obžalovaných súdu odpadla povinnosť vykonať kontradiktórne hlavné pojednávanie vo vzťahu k výroku o vine. Obžalovaní zároveň v prípravnom konaní priznali nielen prechovávanie marihuany, ale aj okolnosti jej kúpy v Českej republike a ich spoločné konanie pri páchaní trestnej činnosti. Podrobné popísanie okolností jej kúpy i spoločného konania bolo čiastočným napomáhaním pri objasňovaní trestnej činnosti aj orgánom činným v trestnom konaní, pretože obžalovaní uviedli všetky rozhodujúce skutočnosti, o ktorých sa orgány činné v trestnom konaní, podľa obsahu predloženého spisu, nemali ako dozvedieť. Z týchto dôvodov bolo namieste, aby okresný súd po prijatí vyhlásenia obžalovaných o vine priznal pri ukladaní trestu odňatia slobody aj poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák.

Pri určovaní výmery trestu odňatia slobody bolo teda možné prihliadnuť iba na dve poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. l), n) Tr. zák., pričom ich počet, ani miera závažnosti výraznejšie nevybočovali z obdobných prejednávaných prípadov a preto neodôvodňovali mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody podľa § 39 ods. 1 Tr. zák.

Krajský súd taktiež zvažoval, či vzhľadom na okolnosti prípadu a osoby obžalovaných prichádza do úvahy mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody postupom upraveným v § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák., keďže obžalovaní na hlavnom pojednávaní vyhlásili, že sú vinní zo skutku uvedeného v obžalobe a okresný súd ich vyhlásenia prijal. Odvolací súd dospel k záveru, že vzhľadom na spáchanie skutku s medzinárodným prvkom a rozsah trestnej činnosti - 1876 obvykle jednorázových dávok marihuany neprichádza do úvahy obžalovaným mimoriadne znižovať trest odňatia slobody ani postupom podľa tohto zákonného ustanovenia.

Nadriadený súd uvádza, že účel trestu vymedzený v ust. § 34 ods. 1 Tr. zák. spočíva v jeho ochrannej funkcii, keď zabezpečuje ochranu spoločnosti pred páchatelom trestného činu (represívna zložka trestu), vytvára podmienky na výchovu obžalovaného k tomu, aby v budúcnosti viedol riadny život (individuálna prevencia), odrádza ostatných od páchania trestných činov (generálna prevencia), pričom vyjadruje morálne odsúdenie obžalovaného spoločnosťou. S poukazom na uvedené nadriadený súd dospel k záveru, že pre naplnenie individuálnej aj generálnej prevencie trestu je primerané obidvom obžalovaným uložiť tresty odňatia slobody pri dolnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby, s podmieneným odkladom a uložením probačného dohľadu nad ich správaním v skúšobnej dobe a vzhľadom na ich nízky vek aj povinnosť spočívajúcu v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom podrobiť sa výchovnému programu so zameraním sa najmä na získanie a osvojenie si poznatkov v oblasti škodlivosti omamných a psychotropných látok.

S ohľadom na uvedené krajský súd podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok iba vo výroku o treste odňatia slobody u obidvoch obžalovaných a uložil im tresty odňatia slobody vo výmere 3 roky s podmieneným odkladom a uložením probačného dohľadu nad ich správaním v skúšobnej dobe vo výmere 2 roky a povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom výchovnému programu tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.